Zarządzenie Nr 4

Dyrektora Zarządu Nieruchomości Komunalnych

w Lublinie z dnia 25 stycznia 2021 r.

w sprawie uaktualnienia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w Zarządzie Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

§1

Działając zgodnie z art. 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961 i 1610) w związku z § 6 ust. 1 i ust. 7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z dnia 22.06.2010 r., poz. 719 ze zmianą Dz. U. z dnia 14 stycznia 2019 r.; poz. 67), w celu ochrony przeciwpożarowej i określenia sposobów postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia na terenie przyległym i w budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych zlokalizowanego w Lublinie przy ul. Grodzkiej 10 - 12 wprowadzam w życie uaktualnioną Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§2

Zobowiązuję wszystkich pracowników Zarządu Nieruchomości Komunalnych do zapoznania się z treścią Instrukcji, oraz do stałego przestrzegania zawartych w niej ustaleń.

§3

Traci moc „Zarządzenie Nr 4 Dyrektora Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie z dnia 28 stycznia 2013 r.” w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w Zarządzie Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor ZNK
/ - / mgr inż. Henryk Łacek

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 4/2021
Dyrektora Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie
z dnia 25 stycznia 2021r.

ZATWIERDZAM

……..

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla

budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie
przy ulicy Grodzkiej 12

Opracował : inspektor ochrony pożarowej

Krzysztof SYROKA nr upr. SIOPA/3/2017/1/17

Lublin 2021

1. Informacje wstępne. 4
1.1. Cel i zakres opracowania. 4
1.2. Podstawy prawne. 4
2. Postanowienia ogólne 5
2.1. Podstawowe definicje 5
2.1.1. Materiały niebezpieczne 5
2.1.2. Urządzenia przeciwpożarowe 5
2.2. Obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej. 6
2.3. Czynności zabronione 6
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia w pomieszczeniach budynku ZNK i terenie przyległym wraz z wykazem telefonów alarmowych 9
3.1. Alarmowanie 9
3. 2. Akcja ratowniczo – gaśnicza 9
4. Procedura realizacji sposobów praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku ZNK. 11
4.1. Warunki ewakuacji 12
4.2. Wymagania w zakresie wystroju i wyposażenia wnętrz 13
4.3. Zasady prowadzenia ewakuacji 14
5. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym 16
6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowym 18
6.1. Szkolenie wstępne 18
6.2. Szkolenie podstawowe 18
7. Charakterystyka pożarowa obiektu. 19
8. Urządzenia przeciwpożarowe w budynku. 21
8.1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – instalacja hydrantowa. 21
Przegląd rutynowy – kwartalny 21
8.2. Gaśnice. 22
8.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu. 25
8.4. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego. 25
8.5. Symbole oraz lokalizacja znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej. Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej. 26
9. 1. Zadania i obowiązki pracownika. 31
9. 2. Zadania i obowiązki pracowników recepcji (biura podawczego). 31
9. 3. Zadania i obowiązki personelu sprzątającego. 31

10. Załączniki 32
Załącznik nr 1 PLAN EWAKUACJI POMIESZCZEŃ PIWNICZNYCH 33
Załącznik nr 2 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW PARTERU 34
Załącznik nr 3 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW I PIĘTRA 35
Załącznik nr 4 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW II PIĘTRA 36
Załącznik nr 5 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW III PIĘTRA 37
Załącznik nr 6 PLAN SYTUACYJNY SIEDZIBY ZARZĄDU NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH W LUBLINIE ul. Grodzka 10/12 38
Załącznik nr 7 Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru 39
Załącznik nr 8 Oświadczenie o przeszkoleniu z zakresu bezpieczeństwa pożarowego 40
ZAŁĄCZNIK nr 9 Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych 41
Załącznik nr 10 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym 42
Załącznik nr 11 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA PRZY OTRZYMANIU PODEJRZANEJ PRZESYŁKI. 44
Załącznik nr 12 Postępowanie w sytuacjach zagrożenia atakiem terrorystycznym (incydentem bombowym). 46
Załącznik nr 13 Sprawozdanie z praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. 48
Załącznik nr 14 Przegląd i aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. 52

1. Informacje wstępne.

1.1. Cel i zakres opracowania.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zwana dalej INSTRUKCJĄ, dla budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie przy ulicy Grodzkiej 12, została opracowana w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz wskazanie obowiązków pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Sposób przechowywania instrukcji wraz z załącznikami (plany obiektu), powinien zapewnić możliwość jej natychmiastowego wykorzystania na potrzeby działań ratowniczych. Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

1.2. Podstawy prawne.

[1] Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961 i 1610).

[2] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z dnia 22.06.2010 r., poz. 719 ze zmianą Dz. U. z dnia 14 stycznia 2019 r.; poz. 67).

[3] Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 kwietnia 2019 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z czerwca 2019 r. poz. 1065 ze zmianą Dz. U. z dnia 16 września 2020 r.; poz. 1608).

[4] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. nr 124, poz. 1030).

2. Postanowienia ogólne

2.1. Podstawowe definicje

2.1.1. Materiały niebezpieczne

Zgodnie z rozporządzeniem **[2]** za materiały niebezpieczne pożarowo uznaje się:

1) gazy palne,
2) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
3) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
4) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
5) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
6) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
7) materiały mające skłonności do samozapalenia,
8) inne materiały, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

2.1.2. Urządzenia przeciwpożarowe

Zgodnie z rozporządzeniem **[2]** pod pojęciem urządzeń przeciwpożarowych należy rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności:

1) stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające;
2) urządzenia inertyzujące;
3) urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe;
4) urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych;
5) instalacje oświetlenia ewakuacyjnego;
6) hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych;
7) przeciwpożarowe klapy odcinające;
8) urządzenia oddymiające, kurtyny dymowe;
9) urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki;
10) drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania;
11) przeciwpożarowe wyłączniki prądu;
12) dźwigi dla ekip ratowniczych.

2.2. Obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Na właścicielu, zarządcy lub użytkowniku obiektu (najemcy, dzierżawcy) ciąży obowiązek:

1) przestrzegania przepisów przeciwpożarowych;
2) zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszej instrukcji;
3) zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiektach w zakresie ochrony przeciwpożarowej i możliwości ewakuacji;
4) utrzymania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej, poprzez:
   a) wyposażenie obiektu, zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji, w niezbędne urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice, wymagane ze względu na rodzaj prowadzonej działalności;
   b) zapewnienie przeprowadzania wymaganych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta – nie rzadziej jednak niż raz w roku;
5) wyposażenia obiektu w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno – budowlanymi **[3]**;
6) umieszczenia w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
7) oznakowania obiektu i terenu przyległego znakami bezpieczeństwa zgodnymi z Polskimi Normami w sposób określony w niniejszej instrukcji;
8) zapewnienia przeszkolenia podległych pracowników w zakresie bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji;
9) uzgodnienia z Państwową Strażą Pożarną warunków ochrony przeciwpożarowej użytkowanego obiektu;
10) wydawania pisemnych zezwoleń na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, zgodnych z załącznikiem nr 9 do niniejszej instrukcji;
11) zaktualizowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, zgodnie z rozporządzeniem **[2],** w uzgodnieniu z PSP.;
12) konsultowania z PSP wniosków, zmierzających do poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej;
13) konsultowania z PSP zakupów sprzętu pożarniczego, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych itp.;
14) zapewnienia przejezdności dróg pożarowych w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy straży pożarnej zgodnie z rozporządzeniem **[4]**;

2.3. Czynności zabronione

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
2) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
3) rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
4) składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
5) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
6) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
   a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
   b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
7) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
8) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
9) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno – budowlanych **[3]**;
10) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;

11) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
12) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
13) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
14) lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno – budowlanych **[3]**;
15) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
    a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych;
    b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
    c) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu;
    d) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych;
    e) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia w pomieszczeniach budynku ZNK i terenie przyległym wraz z wykazem telefonów alarmowych

3.1. Alarmowanie

1. Każdy kto zauważy pożar lub inne zagrożenie obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
   a) głosem lub innym dostępnym środkiem łączności osoby znajdujące się w zagrożonym obiekcie (tam, gdzie są zainstalowane dzwony, gongi, syreny alarmowe, należy je w przypadku zaistnienia zdarzenia bezwzględnie używać w celu zaalarmowania otoczenia),
   b) STRAŻ POŻARNĄ - **nr tel. - 998**
2. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy podać:
   a) miejsce zdarzenia (w miarę dokładny adres, nazwa obiektu, instytucji, piętro);
   b) rodzaj zdarzenia (np. pali się dach 3-piętrowego budynku);
   c) czy istnieje zagrożenie zdrowia i życia ludzi;
   d) numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko, oraz postępować wg poleceń dyżurnego Straży Pożarnej.

   UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego strażaka należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

3. W zależności od rodzaju zagrożenia należy niezwłocznie alarmować:
   a) służby ratownicze:
      – Miejskie centrum powiadamiania ratunkowego **–112;**
   b) Policję **– 997;**
   c) Służby eksploatacyjne:
      – Pogotowie energetyczne **– 991;**
      – Pogotowie gazowe **– 992;**
      – Pogotowie cieplne **– 993;**
      – Pogotowie wodno – kanalizacyjne **– 994;**

3. 2. Akcja ratowniczo – gaśnicza

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do działań ratowniczych przy pomocy sprzętu gaśniczego, znajdującego się w obiekcie (w budynku ZNK).
2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo działaniami ratowniczymi obejmuje Dyrektor ZNK lub osoba upoważniona (inspektor ds. OC, ochrony przeciwpożarowej i informacji niejawnych lub kierownik działu organizacyjnego).

3. Na drodze dojazdowej Straży Pożarnej kierujący działaniami ratowniczymi wyznacza dyżurnego, który kieruje jednostki ratowniczo gaśnicze do miejsca zdarzenia.
4. Dotychczasowy kierujący działaniami ratowniczymi zgłasza się do przybyłego dowódcy jednostki ratowniczo gaśniczej, któremu przekazuje dowodzenie i przedstawia mu wszystkie posiadane informacje o:
   1) osobach zagrożonych i miejscu ich przebywania,
   2) miejscu powstania zdarzenia, jego wielkości, kierunku rozprzestrzeniania i wynikających z tego zagrożeniach,
   3) podjętych działaniach,
   4) ilości i rodzaju sprzętu zgromadzonego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych,
   5) innych istotnych faktach mogących mieć wpływ na przebieg działań ratowniczo gaśniczych.
5. Każda osoba przystępująca do działań ratowniczych powinna:
   1) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie ludzi, których zdrowie i życie jest zagrożone;
   2) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem – NIE WOLNO GASIĆ WODĄ INSTALACJI I URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH BĘDĄCYCH POD NAPIĘCIEM - stosować gaśnice na dwutlenek węgla i proszkowe posiadające dopuszczenia do gaszenia urządzeń pod napięciem;
   3) w zależności od miejsca powstania zdarzenia przystąpić do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru i jego likwidacji, pamiętając że:
      a) przy otwarciu drzwi do pomieszczenia, w którym zaistniał pożar, trzeba posiadać sprzęt gaśniczy gotowy do natychmiastowego użycia,
      b) koniecznym jest ukrycie się za ścianą lub skrzydłem drzwiowym przed działaniem ognia i dymu,
   4) prowadzić działania ratowniczo gaśnicze w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo ludzi.

4. Procedura realizacji sposobów praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku ZNK.

Zgodnie z § 17, ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów **[2]** właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji z całego obiektu. O terminie przeprowadzenia powyższych działań należy powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Ustala się następującą procedurę realizacji powyższego przedsięwzięcia.

1. Inspektor ds. OC i ochrony ppoż. w terminie do końca każdego roku kalendarzowego opracowuje roczny harmonogram realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ZNK, w którym w uzgodnieniu z Dyrektorem Zarządu Nieruchomości Komunalnych planuje termin przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji w obiekcie.
2. Inspektor ds. OC i ochrony ppoż. sporządza założenia (scenariusz) do praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji i łącznie z Planem przeprowadzenia ćwiczenia z ewakuacji przedstawia do zatwierdzenia Dyrektorowi ZNK.
3. Dyrektor Zarządu Nieruchomości Komunalnych powiadamia Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie o terminie przedsięwzięcia, nie później niż na tydzień przed jego przeprowadzeniem.
4. Inspektor ds. OC i ochrony ppoż. udziela instruktażu osobom funkcyjnym odnośnie przebiegu ćwiczenia, a szczególnie kierującemu ewakuacją (nadzorującemu ewakuację).
5. Za przeprowadzenie ewakuacji z budynku ZNK odpowiedzialny jest kierownik działu organizacyjnego wyznaczony zarządzeniem nr 7 Dyrektora Zarządu Nieruchomości Komunalnych z dnia 20.06.2011 do wykonywania działań z zakresu zwalczania pożarów i ewakuacji zgodnie z art. 209^1 ust. 2, litera b Ustawy Kodeks pracy (Dz. U. z 1998r. Nr 21, poz. 94 ze zmianami) lub inspektor ds. OC i ochrony ppoż..

   Zadaniem osób nadzorujących ewakuację jest:
   - powiadamianie o zarządzonej ewakuacji,
   - sterowanie kolejnością ewakuacji i ewentualnie jej kierunkiem i szybkością,
   - sprawdzanie wszystkich pomieszczeń, czy nie zostały w nich jakieś osoby,
   - pomoc osobom poszkodowanym i o ograniczonych możliwościach ruchowych,
   - sprawdzenie drożności odpowiednich dróg wyjść ewakuacyjnych,

- powiadamianie kierującego akcją gaśniczą przybyłej jednostki PSP o utrudnieniach w ewakuacji lub odcięciu osób od dróg ewakuacyjnych.

1. Po zakończeniu ćwiczenia doprowadzenie zabezpieczenia ppoż. do właściwego stanu.
2. Inspektor ds. OC i ochrony ppoż. dokonuje oceny organizacji i przebiegu ćwiczenia i w postaci sprawozdania (załącznik nr 13) przedstawia Dyrektorowi ZNK, którego wzór przedstawiono poniżej.

4.1. Warunki ewakuacji

Wymagania dotyczące ewakuacji dla obiektu zostały określone w rozporządzeniach **[2]** i **[3]**.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719) z każdego miejsca w obiekcie przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożenia lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegających na:

1. Zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
2. Zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
3. Zabezpieczeniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
4. Zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno – budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno – budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
5. Zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;
6. Zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Brak zapewnienia właściwych warunków ewakuacji wyżej wymienionego rozporządzenia MSWiA jest podstawą do uznania użytkowanego budynku istniejącego za zagrażający życiu ludzi, w szczególności w przypadku:

- szerokości przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu względnie spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejszej o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno – budowlanych;
- długość przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większej o ponad 100% od określonej w przepisach techniczno – budowlanych;

- występowanie w pomieszczeniu strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZLII lub ZLV albo na drodze ewakuacyjnej:
  - okładziny sufitu podwieszonego z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia względnie wykładziny podłogowej z materiału łatwo zapalnego;
  - okładziny ściennej z materiału łatwo zapalnego na drodze ewakuacyjnej, jeżeli nie zapewniono dwóch kierunków ewakuacji;
- niewydzielenia ewakuacyjnej klatki schodowej budynku wysokiego innego niż mieszkalny lub wysokościowego, w sposób określony w przepisach techniczno – budowlanych;
- niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno – budowlanych w określony w nich sposób;

braku wymaganego oświetlenia awaryjnego w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZLII lub ZLV albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.

Z każdego miejsca w obiekcie przeznaczonego do przebywania ludzi należy zapewnić możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce.

Kierunki ewakuacji z poszczególnych kondygnacji budynku przedstawiono w części rysunkowej.

W celu umożliwienia przeprowadzenia sprawnej ewakuacji zabrania się:

1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącym ewakuacji;
2) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
3) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych;
4) stosowania na drogach ewakuacyjnych elementów wykończenia i wyposażenia wnętrz zmniejszających ich szerokość wymaganą rozporządzeniem **[3]**.

4.2. Wymagania w zakresie wystroju i wyposażenia wnętrz

Na ciągach ewakuacyjnych (komunikacyjnych) nie można stosować łatwo zapalnych wykładzin podłogowych i ściennych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.

Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

Należy dopilnować, aby stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz wykonane były z materiałów, co najmniej trudno zapalnych. Wszystkie materiały stosowane jako stałe elementy wystroju i wyposażenia wnętrz powinny posiadać aprobaty techniczne dotyczące ich właściwości pożarowych.

4.3. Zasady prowadzenia ewakuacji

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. W tym celu należy stosować poniższą kolejność:

- przeprowadzić ewakuację ze strefy bezpośredniego zagrożenia;
- przeprowadzić ewakuację pozostałej części kondygnacji (piętra), na której powstało zagrożenie;
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji powyżej miejsca zagrożenia;
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji poniżej miejsca zagrożenia.

Prowadząc ewakuację poszczególnych kondygnacji należy stosować poniższe zasady:

- zaczynać należy od pomieszczeń znajdujących się najdalej od klatek schodowych;
- gdy występują tzw. ślepe korytarze, to ewakuację należy rozpocząć od pomieszczeń tam się znajdujących,
- w przypadku piętra leżącego bezpośrednio powyżej miejsca zagrożenia w pierwszej kolejności należy ewakuować pomieszczenie znajdujące się nad tym miejscem.

Podczas ewakuacji wszyscy pracownicy powinny przestrzegać następujących zasad:

- po usłyszeniu alarmu natychmiast przerwać pracę;
- zachować spokój i ciszę , aby były słyszalne polecenia dyrektora (kierującego akcją);
- wyłączyć urządzenia elektryczne na stanowisku pracy;
- należy zebrać swoje rzeczy osobiste (szczególnie dokumenty, rzeczy wartościowe, ubranie, itp.);
- opuszczając swoje miejsce pracy należy wsunąć krzesła szuflady, pozamykać wszystkie drzwiczki, usunąć wszystkie przedmioty z przejść;
- wyłączyć w pomieszczeniu wszystkie urządzenia elektryczne;
- wyjść z pomieszczenia na korytarz i udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z kierunkiem wskazanym przez oznakowanie ewakuacyjne (kolor zielony) lub przez osobę nadzorującą ewakuację;
- osoba idąca ostatnia w grupie powinna zamykać za sobą wszystkie przechodzone drzwi;
- podczas ewakuacji należy zachować spokój i ciszę oraz wykonywać wszystkie polecenia osób nadzorujących ewakuację i ratowników;
- wszyscy ewakuowani udają się do wyznaczonego miejsca zbiórki na zewnątrz budynku;
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej do przodu lub pełzając, jeżeli wymaga tego sytuacja, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie występujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać kawałkiem materiału

(ubranie, chusteczka) zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do prawidłowego kierunku ruchu;

- po zakończeniu ewakuacji, należy natychmiast sprawdzić obecność według stanu z listy obecności na dany dzień, a w przypadku braku któregoś z pracowników zgłosić ten fakt Dyrektorowi i rozpocząć jego poszukiwania;
- w razie stwierdzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji w celu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia pomieszczeń budynku;
- w momencie przybycia jednostek ratowniczych, osoba odpowiedzialna za ewakuację pracowników i mienia z budynku zobowiązana jest do złożenia informacji (meldunku) o przebiegu akcji ewakuacyjnej bezpośrednio kierującemu akcją ratowniczo – gaśniczą.

5. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym

W celu wyeliminowania przypadków powstawania pożarów przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu (spawanie, cięcie palnikiem, lutowanie, podgrzewanie, szlifowanie, itp.) oraz w celu zabezpieczenia realizacji postanowień, wynikających z rozporządzenia **[2]** ustala się tryb postępowania przy tego typu pracach prowadzonych w obiektach i na terenie ZNK.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym na terenie ZNK obowiązują następujące zasady postępowania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego.

1. Zarządca, użytkownik lub wykonawca winien:
   a) dokonać oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
   b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu, niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia;
   c) wskazać osoby odpowiedzialne za właściwe zabezpieczenie miejsca pracy, za jej przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
   d) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
   e) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
   f) zabezpieczyć miejsce pracy w sprzęt pożarniczy (gaśnica, koc gaśniczy, linia wężowa, wiadro z wodą itp.);
   g) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne, występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
   h) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach i przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem palnych cieczy, palnych gazów jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
   i) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz przyległy obszar;
   j) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Uwaga:

a) w obiektach z pomieszczeniami zagrożonymi wybuchem, ze strefami zagrożonymi wybuchem, obiektach o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m2 oraz w obiektach (pomieszczeniach) zaliczonych, zgodnie z rozporządzeniem **[3]** do kategorii zagrożenia ludzi, do wykonania pracy można przystąpić tylko po

otrzymaniu pisemnego zezwolenia od kierującego tokiem prac (załącznik nr 9 do niniejszej instrukcji);

b) w sprawach budzących wątpliwości, wydający zezwolenie winien zasięgnąć opinii Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

2. Do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (spawanie) uprawnieni są wyłącznie spawacze posiadający uprawnienia i kwalifikacje oraz przeszkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
3. Zarządcy albo użytkownicy obiektów lub pomieszczeń:
   a) w których występują pomieszczenia zagrożone wybuchem lub strefy zagrożone wybuchem;
   b) zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi;
   c) gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m2,

   w których mają być prowadzone prace niebezpieczne pod względem pożarowym, zobowiązani są do poinformowania wykonawcy tych prac o postanowieniach niniejszej instrukcji.
4. Zobowiązuje się pracowników nadzorujących i wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie ZNK do ścisłego przestrzegania postanowień niniejszego rozdziału.

6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowym

Przyjmuje się następujące sposoby zaznajamiania użytkowników z przepisami przeciwpożarowymi:

1) wprowadzenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zarządzeniem Dyrektora jako dokument ogólnodostępny dla pracowników;
2) zapoznawanie pracowników z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego,
3) szkolenie według poniższego toku obowiązującego pracowników zatrudnionych w ZNK:
   A. **Szkolenie wstępne** - organizowane w chwili przyjęcia pracownika do pracy. Szkolenie jest jednorazowe i obejmuje zapoznanie pracowników z postanowieniami niniejszej INSTRUKCJI. Szkolenie prowadzi inspektor ochrony przeciwpożarowej.

   B. **Szkolenie podstawowe** - obejmuje całokształt zagadnień ochrony przeciwpożarowej występujących w obiekcie i powinno być prowadzone przez wykładowców posiadających wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony ppoż., a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 159 z 1998 r. poz. 1050). Szkolenie to jest jednorazowe, lecz wskazane jest by było organizowane co najmniej raz na 5 lat. Uczestnicy szkolenia nie podlegają egzaminowi.

6.1. Szkolenie wstępne

Program szkolenia

Temat	Czas
Zagrożenia pożarowe w obiekcie	15 min.
Podstawowe obowiązki z zakresu ochrony ppoż., zasady postępowania na wypadek pożaru, użycie gaśnic.	30 min.
Razem	**45 min**

6.2. Szkolenie podstawowe

Program szkolenia

Temat	Czas
Wprowadzenie	20 min.
Zagrożenie pożarowe obiektu, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	20 min.
Zasady zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowiskach pracy, i na terenie należącym do	20 min.

budynku	
Odpowiedzialność pracowników w zakresie wynikającym z przepisów prawa	20 min
Obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru	30 min
Ewakuacja osób i mienia z obiektu	20 min
Zasady stosowania i użycia podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie	30 min
Razem	**2 godz. 40 min**

Uwaga:

1) szkolenie należy przeprowadzić metodą wykładu i ćwiczeń oraz można zakończyć sprawdzeniem wiedzy osób przeszkolonych;
2) prowadzący szkolenie winien posiadać właściwe kwalifikacje zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej **[1]**;
3) fakt uczestnictwa w szkoleniu pracownicy potwierdzają podpisem na oświadczeniu zgodnym z załącznikiem nr 8 do niniejszej instrukcji, które należy dołączyć do dokumentów osobowych pracownika;
4) prowadzący szkolenie opracowuje plan – konspekt do przeprowadzenia szkolenia oraz przygotowuje listę osób przeszkolonych.

7. Charakterystyka pożarowa obiektu.

Budynek Zarządu Nieruchomości Komunalnych zlokalizowany jest na Starym Mieście przy ul. Grodzkiej 10/12, powstał on w wyniku połączenia i adaptacji dwóch sąsiadujących ze sobą w zabudowie zwartej budynków, budynku przy ul. Grodzka 10 i budynku przy ul. Grodzka 12. Najlepszym dojazdem do budynku ZNK dla wozów PSP jest dojazd od ul. Lubartowskiej ulicą Rybną do ulicy Grodzkiej. Alarmowo można dojechać przez Bramę Krakowską od ul. Królewskiej. Klucze użytku bieżącego od poszczególnych pomieszczeń budynku znajdują się na biurze podawczym (w pomieszczeniu nr 1), dodatkowo klucze zapasowe od wszystkich pomieszczeń znajdują się w dziale organizacyjnym (pomieszczenie nr 3). Budynek jest otwarty w dni robocze w godzinach 7.30 – 15.30 Klucze od głównych drzwi wejściowych do budynku po godzinach otwarcia znajdują się
u ……
tel. …….
Drugie drzwi wejściowe, stanowiące jednocześnie drzwi wejściowe dla osób niepełnosprawnych (z możliwością wjazdu wózkiem inwalidzkim) umieszczone są z przeciwległej strony budynku od ul. Ku Farze. Zarząd Nieruchomości Komunalnych sąsiaduje od strony południowo – zachodniej z restauracją OLD PUB, a od północno – wschodniej ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych w zabudowie szeregowo – zwartej. Budynek korzysta z monitoringu firmy ochraniarskiej IMPEL.

Lp.	Parametr	Opis parametru
1	Przeznaczenie/klasyfikacja	Budynek biurowy/ZLIII
2	Powierzchnia/kubatura	1285m^2/6700m^3
3	Wysokość/grupa wysokości	16m/SW
4	Kondygnacji podziemnych/naziemnych	1/4
5	Klasa odporności pożarowej	B
7	Charakterystyka budowlana	Budynek murowany, ściany z cegły (bloczki), stropy ognioodporne, podłogi – klepka (przy Grodzka nr 12), deska (przy Grodzka nr 10) dach – drewniany kryty papą (przy Grodzka nr 12), ognioodporny kryty blachą (przy Grodzka nr 10), schody żelbetowe.
8	Ilość stref pożarowych Wielkość dopuszczalna/istniejąca	1 5000m^2/1285m^2
11	Urządzenia przeciwpożarowe	Hydranty wewnętrzne 52.
12	Instalacje użytkowe	Elektryczna, odgromowa, wentylacyjna grawitacyjna, wodno – kanalizacyjna, gazowa, centralnego ogrzewania – wymiennikownia
13	Przeciwpożarowy/główny wyłącznik prądu	Zlokalizowany w przedsionku budynku (wchodząc do budynku głównym wejściem – na ścianie po lewej stronie.
14	Droga pożarowa	Dojazd od ulicy Grodzkiej.

8. Urządzenia przeciwpożarowe w budynku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) do urządzeń przeciwpożarowych zalicza się urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane. W szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

8.1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – instalacja hydrantowa.

Przegląd rutynowy – kwartalny

Regularną kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych powinna przeprowadzić osoba odpowiedzialna lub jej przedstawiciel w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia i/lub ryzyka/przypadku zagrożenia pożarowego w celu upewnienia się, że każdy hydrant:

- jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu;
- nie jest zastawiony, jest widoczny ma czytelne oznakowanie i instrukcję;
- nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji oraz wycieków.

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

<u>Przegląd roczny</u>

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamocowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie mirnika przepływu i miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć;

- jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180^0;
- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę należy zwrócić na to, czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;
- praca prądownic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN – EN 671-1 i/lub PN- EN 671-2.

Lokalizacja hydrantów wewnętrznych przedstawiona została w części rysunkowej (załączniki).

8.2. Gaśnice.

1) Budynek powinien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.
2) Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie (gaśnice do gaszenia pożarów grup ABC).
3) Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm^3) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m^2 powierzchni strefy pożarowej ZL w budynku tj.: 1285m^2 – 26 kg środka gaśniczego np. 5 gaśnic 6 kg (9 dm^3) lub 3 gaśnice 10kg.

4) Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.
5) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa powyżej powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Przy rozmieszczaniu lub uzupełnianiu gaśnic w obiektach należy stosować następujące zasady:

- Gaśnice powinny być umieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, a w szczególności:
  a) na korytarzach i przy wejściach do budynku;
  b) na klatkach schodowych;
  c) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.
- Gaśnice należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).
- Do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
- Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m.

<u>Przeznaczenie gaśnic:</u>

do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice proszkowe,

do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,

do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych, np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,

do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,

do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem **E** (urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, lub proszkowe;

do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszcze) – gaśnice specjalne lub proszkowe.

Przykładowe oznaczenie:

Zasady użycia gaśnic:

Gaśnice proszkowe

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę; nacisnąć dźwignię zaworu; skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

W przypadku gaśnicy proszkowej ze zbijakiem: wyjąć zawleczkę, wbić zbijak butli, następnie skierować wylot pyszczka na źródło pożaru i po odczekaniu ok. 5 sekund wcisnąć dźwignię umieszczoną na końcówce węża gaśnicy, uruchamiającą strumień środka gaśniczego.

Gaśnice proszkowe widok i przekrój

Gaśnice śniegowe

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem, jak również materiałów palnych w pobliżu tych urządzeń. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez odkręcenie zaworu butli; strumień środka gaśniczego należy skierować do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe widok i przekrój

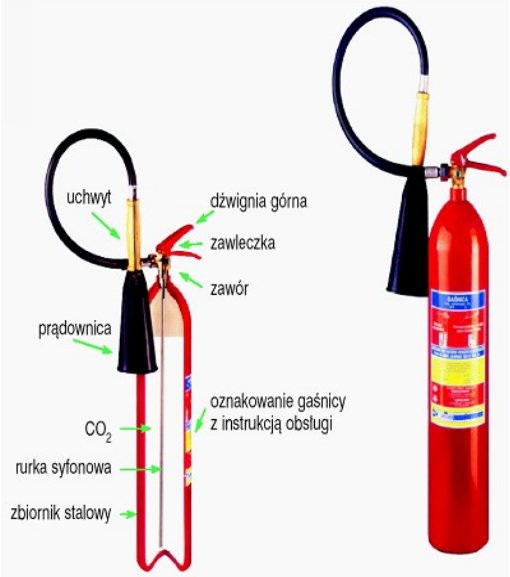

8.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Zgodnie z przepisami techniczno budowlanymi w rozpatrywanym obiekcie powinien być zainstalowany i odpowiednio oznakowany przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu jest umieszczony wewnątrz obiektu, na kondygnacji parteru. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu należy oznakować znakami bezpieczeństwa zgodnymi z Polskimi Normami.

Lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu przedstawiono w części rysunkowej.

8.4. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego.

Gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe należy odpowiednio oznakować. Ma to na celu lepsze zauważenie tego sprzętu oraz zorientowanie się z daleka o rodzaju umieszczonego w danym miejscu sprzętu. Oznakowanie to może również pomóc w dojściu do sprzętu gaśniczego w przypadku, gdy nie jest on bezpośrednio widoczny.

Znaki ochrony przeciwpożarowej PN EN ISO 7010:2011

	Wskazuje miejsce, w którym umieszczona jest gaśnica		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się hydrant
	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożarów		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy
	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy
	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się stała bateria gaśnicza		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica przewoźna
	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica pianowa przenośna		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się aplikator mgły wodnej

	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się stała instalacja gaśnicza		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się stała instalacja gaśnicza wodna
	Wskazuje lokalizacje stacji zdalnego zwalniania		Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru

Znaki bezpieczeństwa ewakuacyjne PN EN ISO 7010:2011			
	Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego - Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką.		Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego - Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką.
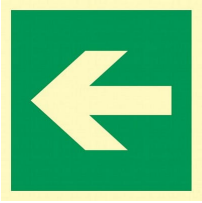	Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90 stopni w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.	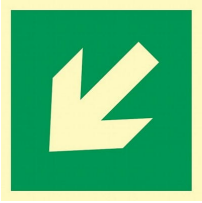	Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kata 90 stopni. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.
	Miejsce zbiórki do ewakuacji		Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji

	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny
	Stłuc, aby uzyskać dostęp		Wskazuje lokalizację okna z drabiną ewakuacyjną
	Informuje, iż należy przekręcić klamkę w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły		Informuje, iż należy przekręcić klamkę w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo		Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo
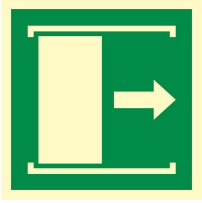	Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć	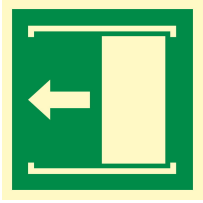	Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć
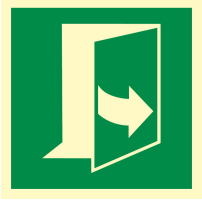	Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony	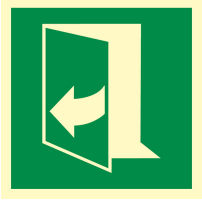	Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony

	Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy		Telefon do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku
	Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny (AED)
	Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu		Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.
	Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze		Wskazuje lokalizację podręcznej torby medycznej
	Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu		

Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

9. 1. Zadania i obowiązki pracownika.

Wszyscy pracownicy obiektu obowiązani są do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Do zadań i obowiązków wszystkich pracowników w szczególności należy:

1) znajomość podstawowych zasad alarmowania, gaszenia pożaru oraz ewakuacji;
2) niezwłoczne zgłaszanie właściwemu przełożonemu o stwierdzonych nieprawidłowościach i uchybieniach mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie ognia;
3) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego na terenie budynku z wyjątkiem miejsc, gdzie jest to dopuszczone;
4) znajomość podstawowych zasad posługiwania się sprzętem gaśniczym oraz ich lokalizacji w pobliżu stanowiska pracy;
5) dokładne sprawdzenie stanowiska pracy po zakończeniu pracy, eliminujące możliwość powstania pożaru;
6) udział w szkoleniach i ćwiczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz w ćwiczeniach ewakuacji;
7) znajomość treści i przestrzeganie postanowień niniejszej instrukcji.

9. 2. Zadania i obowiązki pracowników recepcji (biura podawczego).

Do obowiązków pracowników recepcji dodatkowo należy:

1) systematyczna kontrola obiektu, w szczególności sprawdzenie, czy drzwi ewakuacyjne są otwarte w sposób umożliwiający ewakuację ludzi w godzinach pracy;
2) znajomość rozmieszczenia gaśnic, zewnętrznych punktów czerpania wody (hydrantów), dróg dojazdowych do budynku, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, rozmieszczenie tablic rozdzielczo-bezpiecznikowych i głównego wyłącznika prądu, wewnętrznych dróg i wyjść ewakuacyjnych;
3) znajomość zasad alarmowania jednostek Straży Pożarnej i pracowników zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji;
4) zapewnienie porządku w czasie trwania akcji ratowniczo-gaśniczej;
5) znajomość rozmieszczenia pomieszczeń oraz możliwości dostania się do nich.

9. 3. Zadania i obowiązki personelu sprzątającego.

Do zadań i obowiązków osób i personelu sprzątającego dodatkowo należy:

1) utrzymywanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadków do odpowiednich pojemników poza teren sprzątanych pomieszczeń;
2) dopilnowanie wygaszenia oświetlenia oraz wyłączania urządzeń elektrycznych nieprzystosowanych do pracy ciągłej;
3) zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątania i umieszczenie kluczy w ustalonym miejscu;

4) zgłaszania przełożonym stwierdzonych nieprawidłowości w przeciwpożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń.

10. Załączniki

Załącznik nr 1 PLAN EWAKUACJI POMIESZCZEŃ PIWNICZNYCH

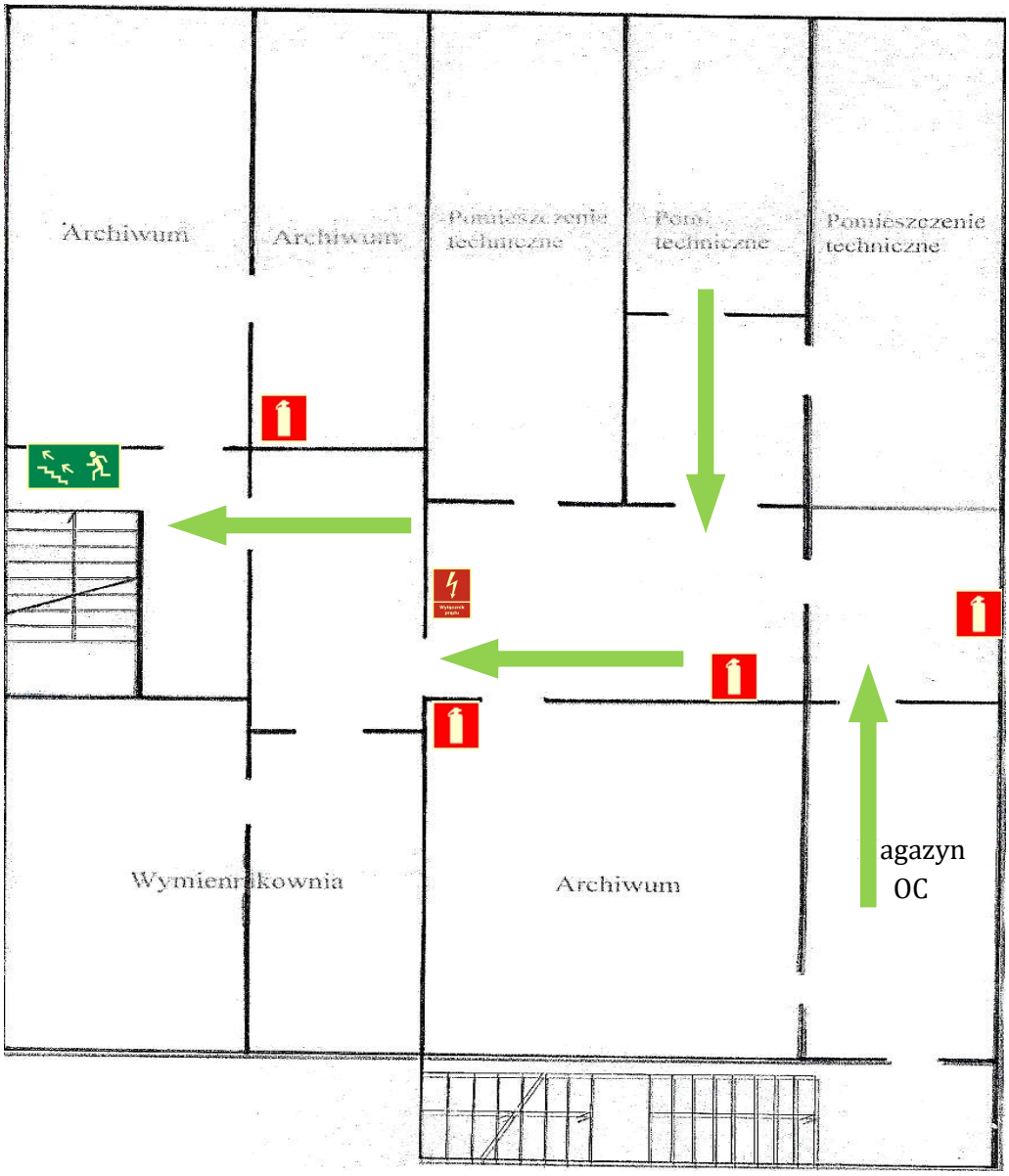

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -

Załącznik nr 2 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW PARTERU

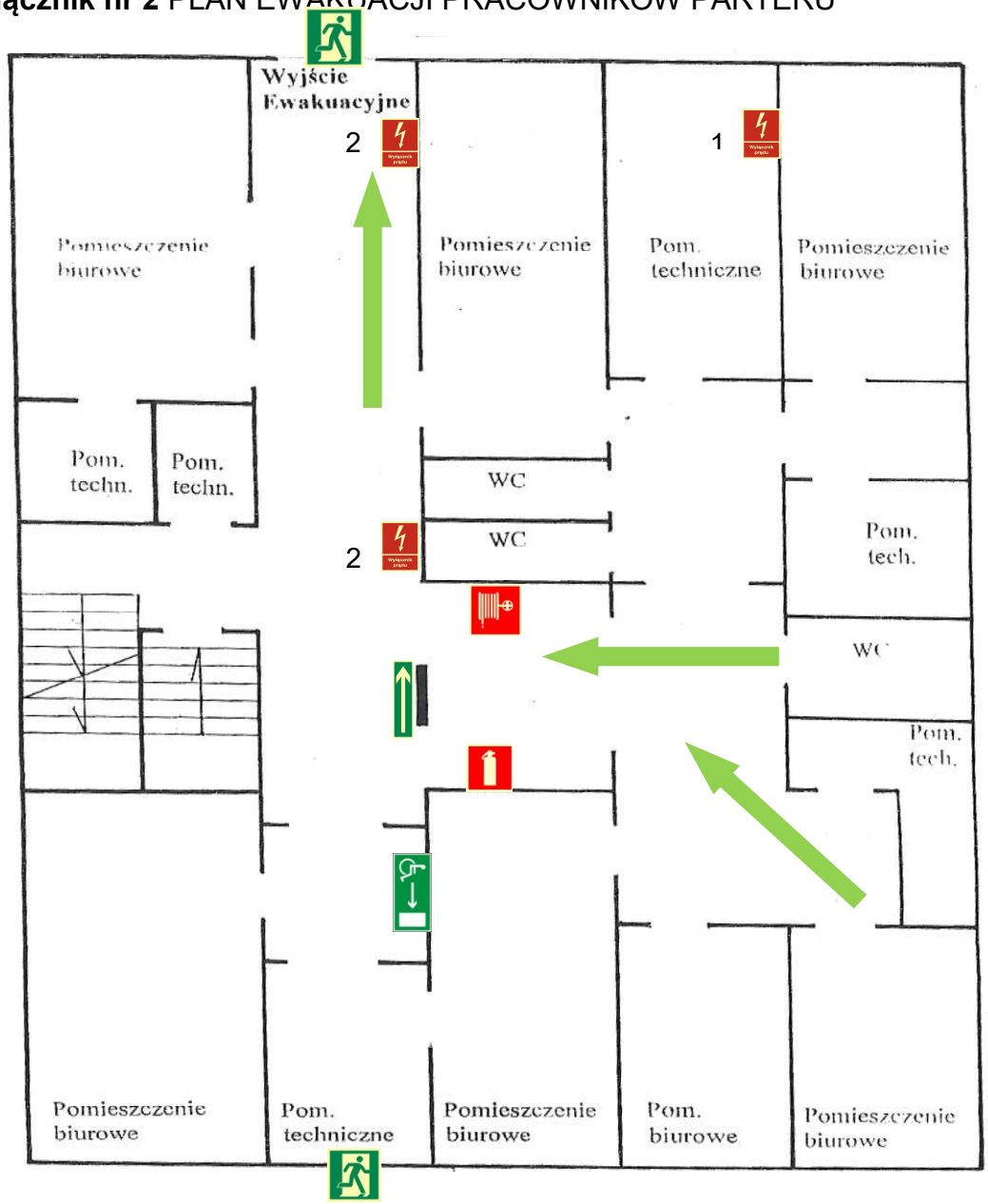

Legenda:

- drzwi ewakuacyjne -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik główny prądu w budynku - 1
- wyłącznik prądu (skrzynka bezpiecznikowa) - 2
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -
- kierunek do drzwi ewakuacyjnych dla inwalidów -

Załącznik nr 3 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW I PIĘTRA

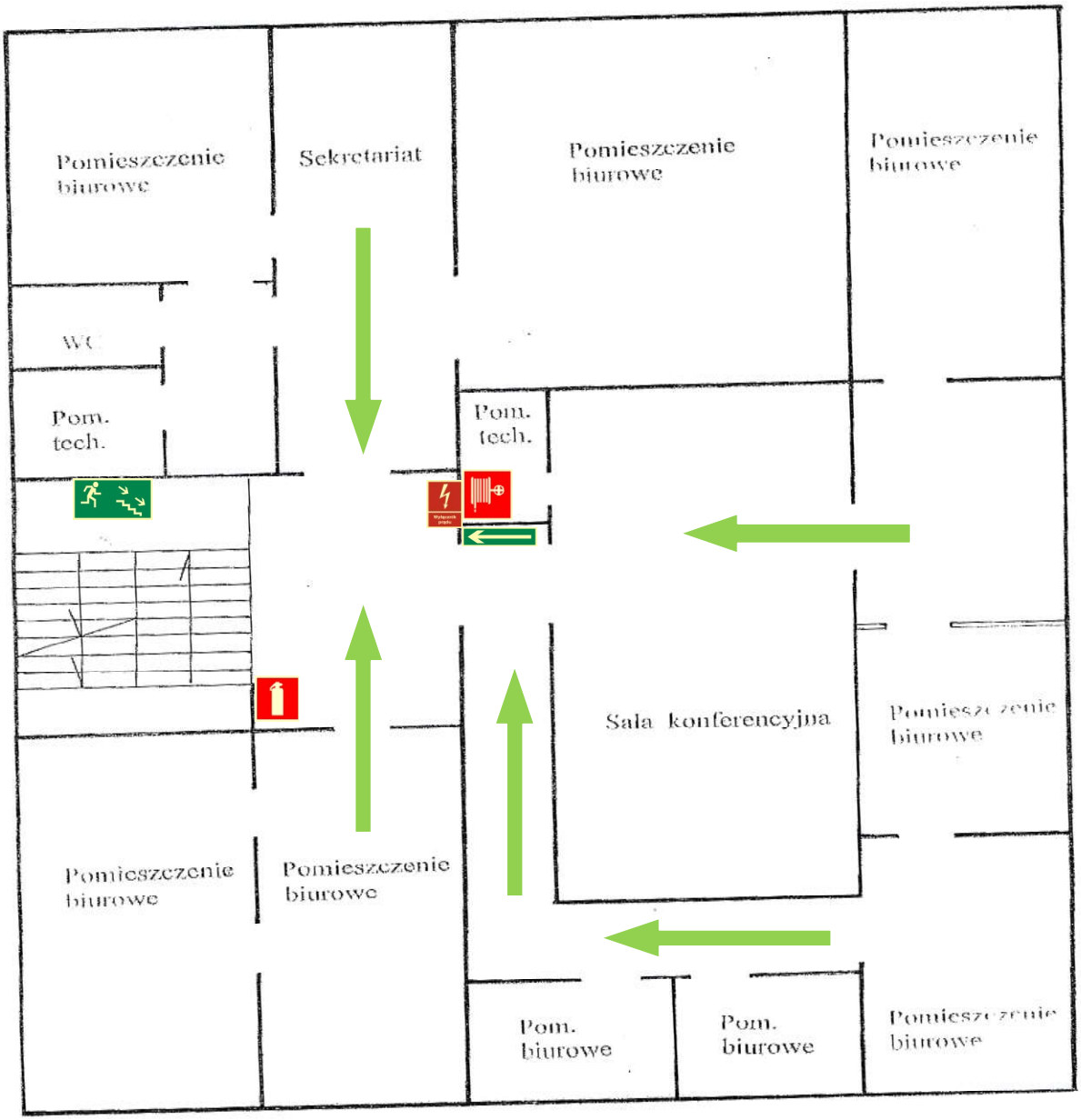

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -

Załącznik nr 4 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW II PIĘTRA

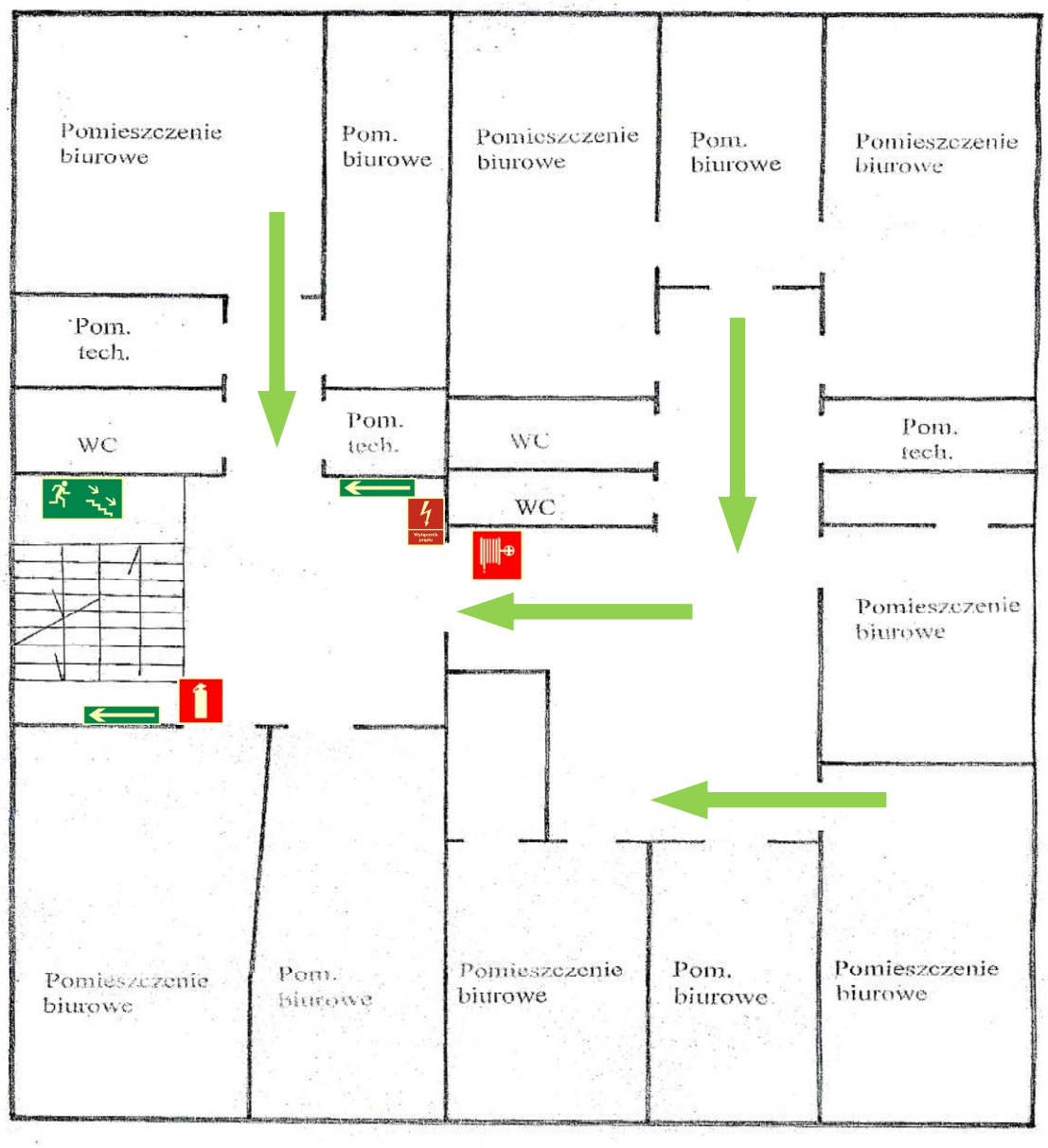

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -

Załącznik nr 5 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW III PIĘTRA

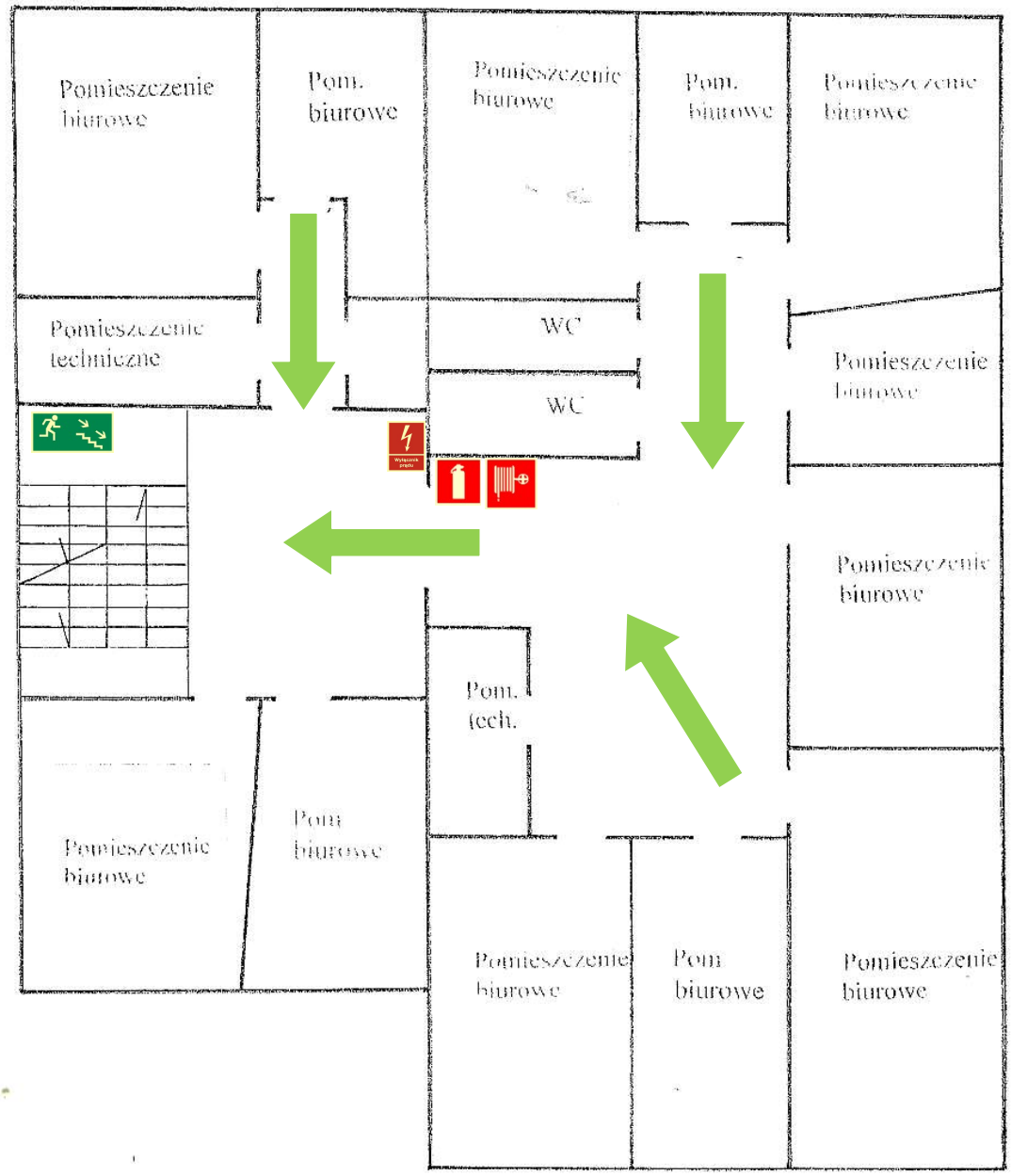

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -

Załącznik nr 6 PLAN SYTUACYJNY SIEDZIBY ZARZĄDU NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH W LUBLINIE ul. Grodzka 10/12

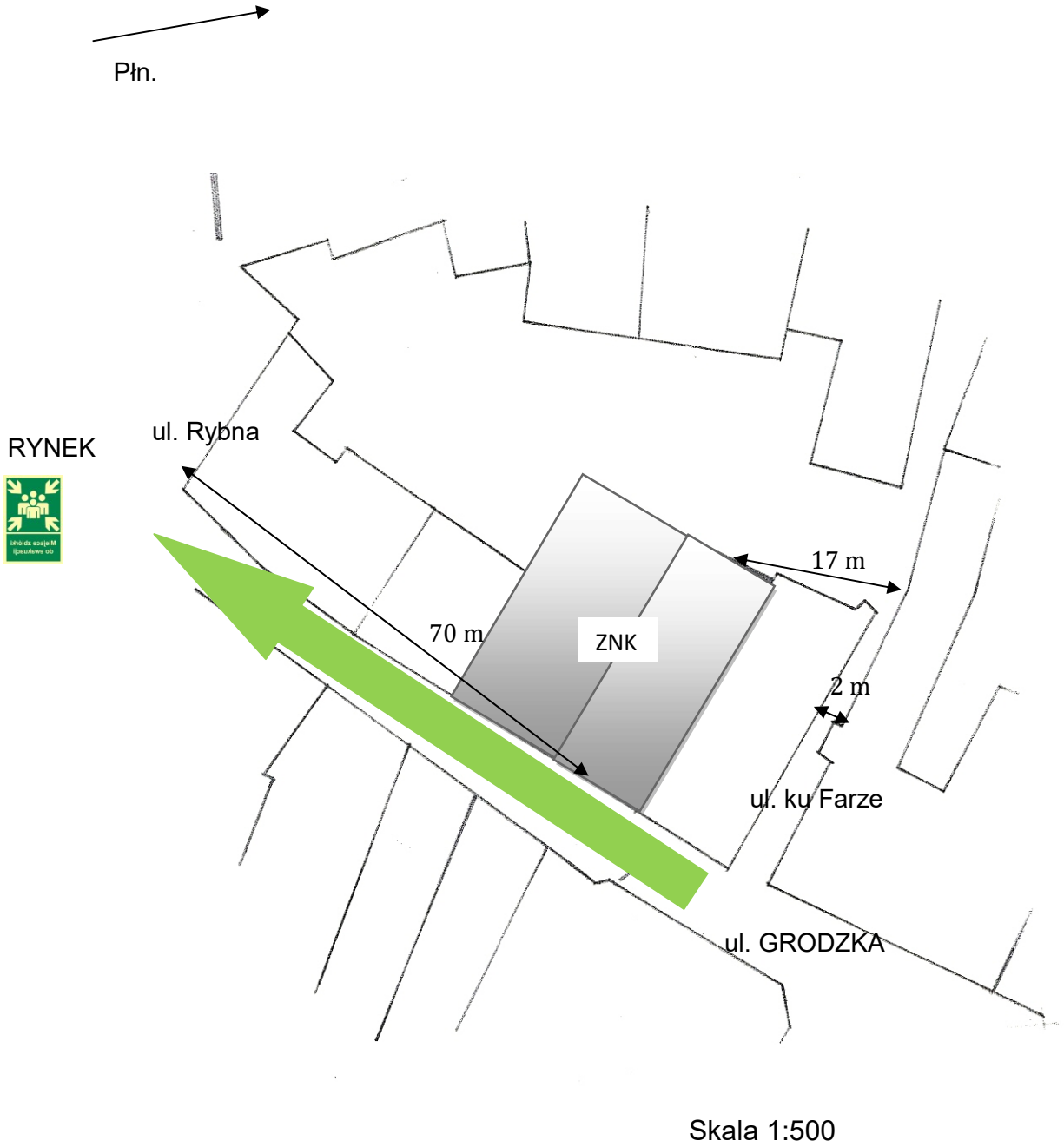

Legenda:

- kierunek ewakuacji -
- rejon zbiórki do ewakuacji -
- kierunek północny -

Załącznik nr 7 Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. Każdy kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
   - straż pożarną , telefon : 998,
   - osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru:
   - Dyrektora ZNK nr tel. .....
2. Zachować spokój , nie dopuścić do paniki.
3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
   a) gdzie się pali - (dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji)
   b) co się pali – (np. pali się szafa na korytarzu itp.)
   c) czy istnieje zagrożenie życia;
   d) numer telefonu, z którego się dzwoni, podać swoje nazwisko.

   UWAGA : Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi. że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.
4. W przypadku braku telefonu alarmować z najbliższego aparatu alarmowego, który znajduje się na biurze podawczym pomieszczenie nr 1
5. W razie potrzeby nieszczęśliwy wypadek, awaria alarmować:

Pogotowie ratunkowe	tel. 999.....
Policja	tel. 997.....
Pogotowie sieci elektr.	tel. 991.....
Pogotowie wodn.-kan.	tel. 994.....
Pogotowie sieci cieplnych	tel. 993.....
Pogotowie gazowe	tel. 992.....

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją podejmuje dyrektor, podinspektor ds. ochrony ppoż, kierownik działu organizacyjnego lub osoba najbardziej energiczna i opanowana.
3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
   a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego obiektu.
   b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Stosować gaśnice śniegowe , proszkowe.
   c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a szczególnie naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty.
   d) nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien pomieszczeń, w których powstał pożar ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu ognia.
   e) szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA.

Dyrektor (kierownik) zakładu pracy odpowiedzialny jest za:

a) zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienia posterunku pogorzelowego w celu uniknięcia pożaru lub nieszczęśliwego wypadku;
b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

Lublin, dnia ..... 202....r.

Załącznik nr 8 Oświadczenie o przeszkoleniu z zakresu bezpieczeństwa pożarowego

Lublin, dnia…….

…….
imię i nazwisko przeszkolonego

…….
zajmowane stanowisko, komórka organizacyjna

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że odbyłem/am szkolenie z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, w wyniku którego zostałem/am zapoznany/na z obowiązkami i zadaniami w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

…….
podpis przeszkolonego

ZAŁĄCZNIK nr 9 Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

PROTOKÓŁ

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

1. Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia, w którym przewiduje sie wykonywanie prac
   …… .....;
2. Kategoria zagrożenia ludzi oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub budynku
   .....;
3. Palność elementów budowlanych występujących w danym pomieszczeniu, budynku lub rejonie przewidywanych prac
   .....;
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, budynku, stanowiska, urządzenia itp. Na okres wykonywania prac
   .....;
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac
   .....;
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w raz zaistnienia pożaru
   .....;
7. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac
   .....;
8. Osoby odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa nad stanem prac
   .....;
9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu
   .....;

.....

.....

.....

Podpisy członków komisji:

(imię, nazwisko, stanowisko)

Załącznik nr 10 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Z E Z W O L E N I E NR .....
na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

1. Miejsce pracy.
.....
(wydział, oddział, obiekt, instalacja, itp.)
2. Rodzaj pracy.
.....
3. Nazwa firmy wykonawczej.
.....
4. Czas pracy:
   a) data: .....
   b) godzina rozpoczęcia: .....
   c) godzina zakończenia: .....
5. Zagrożenie pożarowe lub wybuchowe w miejscu pracy.
.....
.....
(określić z czego wynika)
6. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuch lub innego miejscowego zagrożenia.
.....
.....
.....
7. Środki zabezpieczające:
   a) p-poż: .....
   b) BHP: .....
   c) inne: .....
8. Sposób wykonania pracy.
.....
.....
9. Odpowiedzialni za:
   a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających, zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
      nazwisko: ..... , wykonano – podpis: .....
   b) wyłączenie napięcia elektrycznego:
      nazwisko: ..... , wykonano – podpis: .....
   c) dokonanie analizy stężeń palnych gazów, par cieczy, pyłów:
      nazwisko: ..... , wykonano – podpis: .....
      Stwierdzam, że w miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.
      podpis: .....
   d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy, instruktaż:

Przyjąłem do wiadomości, stosowania i wykonania.
nazwisko wykonawcy: ..... , podpis: .....

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

10. Zezwalam na rozpoczęcie robót
    (zezwolenie na pracę może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 9)
    nazwisko: ..... , podpis: .....
11. Pracę zakończono.
    data: ..... , godz.: .....
    podpis wykonawcy: .....
12. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar lub wybuch:
    a) stwierdzam odebranie robót:
       nazwisko: ..... , podpis: .....
    b) skontrolował po 2 i po 4 godzinach:
       nazwisko: ..... , podpis: .....

Uwaga: Otrzymujący zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, po ich wykonaniu, przekazuje zezwolenie kierownikowi, który je wydał.

Załącznik nr 11 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA PRZY OTRZYMANIU PODEJRZANEJ PRZESYŁKI.

W przypadku otrzymania jakiejkolwiek przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia z powodu posiadania niżej wymienionych cech charakterystycznych, należy postępować zgodnie z przedstawioną procedurą.

Cechy charakterystyczne podejrzanej przesyłki:

- Brak nadawcy;
- Waga, nie adekwatna do opakowania;
- Dokonana opłata za jej dostarczenie jest za wysoka/ za niska;
- Nadmiernie zabezpieczona poprzez oklejenie taśmą, sznurkiem, na kopercie są nienaturalne zabrudzenia (odbarwienia, plamy oleju);
- Błędnie zaadresowana, bez imienia, nazwiska, nazwy firmy, niedbałe adresowanie ręczne, błędy w pisowni, niezwykła koperta;
- Opatrzona dodatkowymi zastrzeżeniami, dopiskami;
- Wyczuwana przez kopertę zawartość (druty, folie, proszek);

Postępowanie w przypadku, gdy podejrzana przesyłka nie została otwarta:

1. Spokojnie ją odłożyć bez potrząsania i wysypywania zawartości;
2. Włożyć do koperty, worka plastikowego lub innego pojemnika;
3. Jeżeli nie ma żadnego pojemnika, przykryć ją i nie dotykać;
4. Opuścić pomieszczenie, w którym znajduje się podejrzana przesyłka i zabezpieczyć je przed dostępem osób postronnych;
5. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998.

Postępowanie w przypadku, gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek, budzącą wątpliwość zawartość w formie stałej (pyłu, proszku, galarety, piany itp.) lub płynnej:

1. Możliwie nie naruszać zawartości: nie rozsypywać nie przenosić, nie dotykać nie wąchać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu (wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć okna);
2. Całą zawartość przesyłki umieścić w worku, pojemniku zamknąć go i zakleić taśmą lub plastrem;
3. Dokładnie umyć ręce;
4. Zaklejony worek umieścić w drugim worku, pojemniku, zamknąć go i zakleić;
5. Ponownie dokładnie umyć ręce;
6. W przypadku braku odpowiednich opakowań unikać poruszania i przemieszczania przesyłki;
7. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998;
8. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką.

Postępowanie w przypadku rozsypania podejrzanego proszku lub rozlania podejrzanej substancji:

1. Nie czyścić zanieczyszczonych powierzchni, przykryć czymkolwiek dla zapobieżenia wytwarzania się aerozolu;
2. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998;
3. Zdjąć zabrudzone ubranie i umieścić je w plastikowym worku;
4. Umyć całe ciało pod prysznicem;
5. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką.

Uwaga:

Po przybyciu służb specjalistycznych należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń. Osoby, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką, proszkiem lub innego rodzaju substancją powinny być skierowane na Izbę Przyjęć Szpitala Zakaźnego w Lublinie im Jana Bożego.

Załącznik nr 12 Postępowanie w sytuacjach zagrożenia atakiem terrorystycznym (incydentem bombowym).

Najczęściej spotykaną formą działań terrorystycznych jest zamach bombowy, zamach, w którym ofiarami są przede wszystkim osoby przypadkowe przebywające w miejscach powszechnie dostępnych. Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia incydentu bombowego jest niezwykle ważne dla prawidłowej reakcji specjalistów z różnych służb i zapobieżeniu ewentualnym skutkom.

Uwaga:

Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia należy postępować następująco:

- powiadomić Dyrektora ZNK i Kierownika działu organizacyjnego;
- Zgłosić ten fakt Policji lub straży miejskiej i postępować zgodnie z ich wskazówkami,

pamiętając jednocześnie, aby informacji takiej nie przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnianie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA TELEFONICZNEJ ROZMOWY O PODŁOŻENIU ŁADUNKU

1. Jeśli jest to możliwe postaraj się aby rozmowie przysłuchiwała się jeszcze jedna osoba.
2. Podtrzymaj rozmowę tak długo jak to tylko możliwe.
3. Godzina odebrania telefonu ..... Data.....
   Dokładne słowa dzwoniącego.....
4. Czy rozmowa była prowadzona z:
   telefonu stacjonarnego.....telefonu komórkowego.....
5. Pytania, które należy zadać:
   O której godzinie nastąpi wybuch ? .....
   Gdzie znajduje się bomba ? .....
   Dlaczego została podłożona ? .....
   Jaki jest to rodzaj bomby ? .....
   Jak wygląda bomba ? .....
   Nazwisko dzwoniącego. .....
   Identyfikacja głosu:
   płeć..... akcent.....inne cechy charakterystyczne, sposób wymowy, szybkość mówienia, etc.
   .....
   .....
   .....
6. Głosy z tła:
   muzyka.....
   głosy.....
   pociąg.....autobus.....tramwaj.....metro.....
   maszyny/urządzenia.....

restauracja.....
ulica.....
inne.....

7. Godzina o której rozmówca odłożył słuchawkę .....
8. Uwagi i wrażenia osoby, która odebrała telefon.....

.....
.....

Imię Nazwisko .....Podpis.....
Stanowisko.....

Załącznik nr 13 Sprawozdanie z praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

..... ……., dnia.....

SPRAWOZDANIE

z praktycznego sprawdzenia organizacji

oraz warunków ewakuacji

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r o ochronie przeciwpożarowej § 17; rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz.719).

Nazwa obiektu - Zarząd Nieruchomości Komunalnych

adres - ul Grodzka 10/12, 20-112 Lublin

data ćwiczeń..... godz. ..... czas trwania ewakuacji……

organizator.....

1. W akcji ewakuacyjnej uczestniczyło: …… osób, w tym:

- ……..… petentów,

- ……...… pracowników ZNK.

2. Charakterystyka obiektu:

a) ilość kondygnacji.....w tym podziemnych.....

b) ilość wyjść ewakuacyjnych w obiekcie ……..

c) dostęp do obiektu umożliwiający wykorzystanie sprzętu straży pożarnej: dogodny / niedogodny

d) czy obiekt spełnia wymagania techniczne ewakuacji w świetle obowiązujących przepisów : tak / nie

e) czy dla obiektu wymagana jest instrukcja bezpieczeństwa pożarowego: tak / nie

- jeśli tak, to czy w instrukcji ujęte zostały zasady ewakuacji: tak / nie

f) czy instrukcja była aktualizowana: tak / nie

- jeśli tak, to należy podać datę ostatniej aktualizacji: ……

g) w jaki sposób ogłaszany jest alarm pożarowy w obiekcie

.....……
……
……

h) czy personel był przeszkolony: tak/nie . Data ostatniego szkolenia .....

i) liczba ewakuowanych z każdej kondygnacji.....

3. Przyjęte założenia do ewakuacji:

a) miejscem zbiórki dla ewakuowanych osób.....

b) kierujący akcją ewakuacyjną ……..……

b) ewakuacja całości / części budynku,

c) działania były zapowiedziane / niezapowiedziane kierownicy działów oraz pozostali pracownicy: zostali poinformowani / nie zostali poinformowani o terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji.

d) umiejętności zorganizowania personelu : pełna / częściowa / niedostateczna,

c) wyznaczenie zadań pracownikom : pełne / częściowe / niedostateczne,

d) zapewnienie przepływu informacji: pełne / częściowe / niedostateczne,

e) ocena zachowania.....

4. Zachowanie personelu:

a) znajomość zadań na wypadek ewakuacji: tak / nie

b) postępowanie zgodne z wyznaczonym algorytmem działań: tak / nie

c) utrzymanie z osobami ewakuowanymi kontaktu, zapewniającego zachowanie spokoju w grupie: skuteczne / mało skuteczne / nieskuteczne,

d) umiejętność oceny sytuacji i wyboru najkorzystniejszego sposobu postępowania :

pełna / częściowa / niedostateczna,

e) praktyczne wykonanie zadań związanych z ewakuacją : pełne / częściowe / niedostateczne,

f) otoczenie opieką ewakuowanych po wyprowadzeniu z obiektu : pełne / częściowe / niedostateczne

g) ocena zachowania osób funkcyjnych, sposobu wykonania powierzonych zadań

……

……

……

h) na miejscu zbiorki sprawdzono stan osobowy ewakuowanych: tak / nie

i) zabezpieczenie podstawowej dokumentacji: tak / nie

5. Zachowanie ewakuowanych:

a) czy pojawiły się osoby, u których stwierdzono oznaki paniki: tak / nie,

b) czy zachowania te rozszerzyły się na innych : tak / nie,

c) czy stosowano się do poleceń kierującego akcją : tak / nie/

d) czy znane były instrukcje na wypadek pożaru i ewakuacji: tak / nie,

e) czy na drogach ewakuacyjnych zachowany był spokój: tak / nie,

f) wybór dróg ewakuacyjnych w stworzonej sytuacji: właściwy / niewłaściwy,

g) ocena zachowania pracowników:

……
……

6) Współdziałanie z jednostkami PSP :

a) Ćwiczenia ewakuacyjne przeprowadzono w obecności przedstawiciela: PSP /Urzędu Gminy/ b) znajomość zasad alarmowania : dobra / zła,

c) przyjęcie przybywających jednostek : poprawne / niewłaściwe

d) przekazanie informacji dowódcy jednostek PSP : poprawne / niewłaściwe

e) zastosowanie się do poleceń kierującego akcją: pełne / częściowe / niedostateczne,

f) ocena współdziałania:

……
……
……

7) Wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonej ewakuacji:

……
……
……
……

Sporządzający:

……

Uwaga: w odpowiedziach: tak / nie / pełne / częściowe / niedostateczne /dobra / zła / poprawne / niewłaściwe / **niepotrzebne skreślić**

Załącznik nr 14 Przegląd i aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

L.p.	Czego aktualizacja dotyczyła	Imię i nazwisko dokonującego aktualizacji	Data i podpis